

רבי ישמעאל פרק רביעי עבודה זרה נג.

מסורת הש"ס

עין משפט
נר מצוה

א"ר הילל לא נלכד אלא שיש לו. לישאל שותפות זה (ו) והא
גופה לא אלתרין לאשמועין דהא נמי פשיטא שאינו יכול לנטל
חלקו של עובד כוכבים שאפילו שלו אין יכול לנטל אלא למידק מינה
ישאל הוא דלא מנטל חלק העובד כוכבים אלא עובד כוכבים יכול
לנטל חלק עצמו ולא אחרין כי היכי
דחלקו של ישראל לא נטיל חלק של
עובד כוכבים נמי לא נטיל: שיש לו
לעובד כוכבים כס שותפות. אפילו
ביטל עובד כוכבים חלקו ההוא
דישראל לא נטיל: וקמ"ל ישראל
אדעתא דנפשיה פלח. ולא מלי נדעת
עובד כוכבים: מתני' פסחא.
מיעבה נקורנס: גרסא. נעטיט קמור
והשקן: אינה נטילה. דלפוס שמח
רמח עלה והדר פלח לה. כל הי
טעילי עובד כוכבים קמריי:
גמ' שפחסה נעטיט. וקלקל
זרמה: מנשיה מילי. דהדר פלח לה:
וקל במלכו. מקלל את עובד כוכבים
שלו ומבזה אותו: ופנה למעלה. לכו
למעלה לשמים: פניה. וקלקל
חור ועובד עובד כוכבים שלו:
ועירי פשמי דרבי יוחנן ור' ירמיה
בר אבא פשמי דרבי. פליגי נטעמח
דמנשי: קמח לוקמי ממנה זורפיס
התני: כורף עובד כוכבים. שמכרה
עובד כוכבים לצורף חזירו הסס
קאמרי רבנן דלא נטלה דפכר המוכר
כיון דלוקח לא עובד כוכבים הוא
פלח לה ולא חנר לה: אכל. ומה
עובד כוכבים לצורף ישראל מסתמח
נטלה מדעתיה דמיעד דע דהאי
חנר לה: נראין דכרי שמכרה לחבלה.
דעתי: ודברי חבירי. דלא נטיל
כשמכרה לעובדה. ומדמתי נראין
דכרי כהא אכל דכרי חבירי אין
נראין כה מכלל (ו) דחכמה נמי נחלמה
פליגי ומדקאמרי נראין דכרי חבירי
נלעובדה אכל דכרי אין נראין כה
מכלל דהיה נמי עלה פליגי וה"ק אי
שמתי נחמיהן ביטל וכן שמתי
נחמיהן לא ביטל ונחמיהן שמעתי
שמעתי חבירי נחלמה ושמעתי
חבירי שמעתי נלעובדה: איניא
נחלמה ממח. (ו) שמתי פ"מ
נחלמה: מ"ט דמ"ד נטיל. נלעובדה
הא נחמיהן אמר ליה לנש עובד
כוכבים אלא לא אפיקה מוכר מכלל
עובד כוכבים: ומ"ט דמ"ד לא נטיל.
נחלמה הא דהאי נטלה מדעתיה:
ומנו צורף ישראל. והאי קמחא זבין
ליה ודקאמרי רבנן דלא נטיל מימר
אמר (ו) האי צורף ישראל דר מוזין
לה לעובד כוכבים ופלה ור' סבר
כיון דצורף ישראל הוא מיעד דע
האי עובד כוכבים דקמחא חבולי
מחביל לה וממיהה בכור: לא.
לעולם נצורף ישראל אפילו לרבנן

(ב) [חסיפס פ"ו ה"ב]
(ג) [גמ' מ"ב, א]
(ד) [קמחא פ"א: נכסות]
(ה) [חסיפס פ"ו ה"ב]
(ו) [פ"ד ע"ד ע"ד]
(ז) [חסיפס]

גליון הש"ס

תוס' ד"ה אבל. לא
דווקא צורף. פ"י לעיל מנ
פ"ה תר"ה א"ר:

הגהות הב"ח

(א) נפ' לא נלכד אלא
ש"ס לו: (ב) סס נחמיה
רקק נעטיט: (ג) נפ' יין
בוז וכן כוז מחלוקת:
(ד) ר"ש ד"ה איך הילל
וכי דהוא גופיה נמי לא
אשתרין: לאשמועין:
(ה) ד"ה ודכרי וכו' מכלל
דחבירי נמי: (ו) ד"ה
אחלמה נחלמה ממח
שכמכרה פ"מ נחלמה:
(ז) ד"ה ומנ דצורף וכו'
ממח אמר אידי דרמה
קמריי האי צורף: (ח) ד"ה
אס עד שאל וכו' ודאי
נטלה דהא ר"ש פ"י ג' פ'
נחמח דף פ"א: (ט) ר"ה
ד"ה לו נלמה וכו' נחמיה
דלא דוקא ולא וכו'
נלמה בצורף: (י) א"ר
דלא אחלמה נחלמה
דכשמיטין: וכו':
(כ) בא"ר הא למ"ד
נצורף וכו' אס לא נשנאמר
יין:

מוסף רש"י

פסחא. הכה פליגי ישראל
נעטיט עד שותפות
נטלה אכל לא שמכרה
נטל (ד"ה מ"ב). גרסה.
נעטיט ונלמה ודכרי (ד"ה)
גרסאות. חסיפס סקף
(נכסות) ג"ה. אס עד
שלא נתן מעות יחידה.
דלא קמיה ולא מיחייב
לנפיה וכן שמתי
נחמיהן וכו' קמח
(נכסות) פ"מ. וילך
הגהה ל"ס המלה.
דעתי טענה נד ישראל
נטלה נחמיהן (ד"ה)
דכרי נלח וכו' להחזירה
ולחלקה דמי וקמח נמי:

רבינו חננאל

כ"ר לא נצרכה כנון שיש
לו בה שותפות כור. איכא
דמתי לה אכריא. ר'
פשיטין בן מנסיא אומר
עבודת כוכבים של ישראל
אינה בטלה עולמית.
ואפילו ילעובד כוכבים
בה שותפות וקמ"ל
ישראל מדעתא דנפשיה
פלח לה לעבודת כוכבים.
וכי מבטיל לה עובד
כוכבים לא מבטיל אלא
חולקא דנפשיה. אבל
חולקא דישאל לא מני
בטילי ליה. וירושלמי
ועבודת כוכבים שמכרה
ישראל אין לה בטילה
עולמית: מתני' כיצד
מבטלה. קטע ראש אונה.
קטע ראש חוטמה. ראש
אזניה. פסחא כנון
השמיני צורח פניה
נחמיהן כנון שס אפי'
רקק או חסרה בטילה. אבל
שאל או השתין בפניה או
זרק בה צואה לא בטלה.
מאי טעמא דרשעתא כעסו

אבל בצורף ישראל. *לא דווקא צורף דאפי' שאינו צורף נמי
דכל ישראל לגבי עובד כוכבים כלארפינ דממומיה מחלוקת
גרסאות ואי כשאינו צורף אסור מאי קפריך דלמא כשאינו צורף
איירי אלא אידי דנקט צורף עובד כוכבים נקט נמי צורף ישראל:
א"ר דלמא בין בוז ובין בוז בחלוקת.
פירוש וה"ק אף לצורף ישראל
הריצין גרסא מיקו והדר גרסא מומיה
א"ר נראין כו' ומומיה למ"ד מחלוקת
צורף עובד כוכבים אלא בין בוז
ובין בוז מחלוקת אכל ליה לא ממיר
דלמפשיט נעטיט אחי וקא מוכח
דנחמיהן פליגי דנחמיהן ממח
פ"ה דא"ר כי קמשי נחמיהן (ו)
שאל דוקא ולא פליגי אלא נחמיהן
לעובד כוכבים עובד כוכבים א"כ
תקשי למ"ד צורף ישראל פליגי והיה
ליה למימר מינח למ"ד צורף עובד
כוכבים מחלוקת אלא למ"ד צורף
ישראל דוקא מחלוקת היכי לישני
דלא לומר דלישני נראין דכרי ל'
נמכרה לחבלה ודכרי חבירי נמכרה
לעובדה דהי היה ליה לשנוי ועוד
דלאן זה עשין מקומות אחרים נחמיהן
הספיה (י"ב דף עט). גבי הקדש
וכן פסק קמח דמלון (דף י"ב). גבי
אשפה כשנשק ומיניה יס לישב הנגראס
כמו שהיה כספרים ופשיטא וכל לפשט
הנעיל וקאמרי הכי מ"ש א"ר נראין
כו' אלא צורף צורף נטיל נמי פליגי
ואפשיטא נעטיט דבין בוז ובין בוז
פליגי ותקשי למ"ד צורף עובד
כוכבים דוקא פליגי דלא אחיה
כרימא (ו) כשפשיט דמי כלומר
אפי' למ"ד דנצורף עובד כוכבים
דוקא פליגי יס לפרש דכרימא כן
ומיניה הפשיטות לא נחמיהן דלמ"ד
צורף ישראל פליגי והא אף צורף
ישראל קאמרי נעטיט וז"ל עיקר דודאי
הפשיטות לא נחמיהן דלגישת
הריצין נמי יס להקשות אחי קאמרי
מיקו לא (ו) כמ"ד צורף ישראל מחלוקת
אי אפשיטא נעטיט נחמיהן אס לא
שאלר בין בוז ובין בוז מחלוקת ולא
קשיא דקאמרי מיקו ופשיט דמי הכי
דמי אשכחן פסקא נחמיהן (דף סח).
גבי נעיל דפוסא מעיקרא מחלוקת
דקיימא נחמיהן ונכר הכי פשיט ליה:
אס

לעובדה אבל לחבלה מודו לי מיתבי י"ה לוקח גרסאות מן העובדי כוכבים
ומצא בהן עבודת כוכבים אס עד שלא נתן מעות משך יחידה אס משנתן
מעות משך יולך ל"ס המלח אי אמרת בשלמא בצורף ישראל מחלוקת הא
מני רבנן היא אלא אי אמרת בצורף עובד כוכבים מחלוקת אבל בצורף
ישראל דכרי הכל ביטל הא מני שאני התם דאדעתא דגרסאות זבין
אדעתא דעבודת כוכבים לא זבין תנו רבנן י"ה עליה או השנפלה
עליה מופלת או שגנבה ליסמין או שהניחיה הבעלים והלכו למדינת הים
אס

ביטל והאי דקאמרי ר' נראין דכרי כשמכרה לעובדה לאו דפליגי רבנן עליה דנימא נראין דכרי לשומעי מחלוקתו מדכרי חבירי אלא
ר' לפרושי פלוגמיהו אחא ולאשמועין דנצורף עובד כוכבים הוא דפליגי וה"ק נראין דכרי נחמיהן ודכרי חבירי אלא דכרי חבירי נחמיהן
נחלמה דכרי חבירי כשמכרה לעובדה הן. ולישנא דמלחא דיקא הכי מדלח קמח ונראין דכרי חבירי אלא דכרי חבירי נחמיהן מכלל דנראין
דרישא נחמיהן קאמרי דנראין הלך אי היה מני סיפא ונראין הוה שמע ונראין דכרי חבירי לי נלעובדה וא"כ נחמיהן פליגי: גרסאות.
נכרי כספים: אס עד שלא נתן מעות משך יחידה. לעובד כוכבים ויטענה ואחר כך אס ילצה יקחנה ממנו. וזכ"ר דמשך לא
אחרין עובד כוכבים של ישראל היא (ו) ואינה נטילה דהא משיבה נטעמה הוא דלא ידע שיש בזה עובד כוכבים: אס משנתן
מעות משך יולך. הגהה ל"ס המלה ואין רשאי להחזירה לעובד כוכבים וליטול מעותיו ואש"ג דמשיכה נטעמה הואי כיון דיהיב דמי
כי הדר קטליהו מימיח כמלח דמזון. אלא אש"ג דזין עובד כוכבים לישראל קמח אסורה דלא נטלה: אי אמרת בשלמא כו' אלא אי
אמרם לצורף ישראל דכרי הכל נטלה. הא. מתנימין דישאל הי לוקח וקמח יולך ל"ס המלה מני: שאני פסד דהאי עובד כוכבים אדעתא
דעבודת כוכבים לא זבין. לא ידע שיש סס עובד כוכבים אכל הימא דזין עובד כוכבים נלמה לצורף ישראל דכרי הכל נטלה מדעתו:
לוח עליה. עובד כוכבים אפילו מצורף ישראל: או שנפלה עליה שותף. ואינו חס לפניה: או שגנבה ליסמין. ואינו מחזר אחריה:
מלחמח

תורה אור השלם
1. ונכר בה נקשה ורעב
והיה כי ירעב ויתקצף
וקלל במלכו ובאלהיו
ופנה למעלה ואל ארץ
יבשת וזרה צרה וחשכה
מעתה צוקה ואפלה
מקרה:
ישעיהו ח כא-כב

רבינו חננאל (המשך)

עובד לה הכי כי הדר
ומשכנתא חמתי ודכרי
ועבד לה כדכתיב ויהיה
כי ירעב ויתקצף וקלל
במלכו ובאלהיו ופנה
למעלה וכתוב בתורה
ואל ארץ יבשת וזרה
צרה וחשכה מעתה צוקה
ואפלה מעתה: פ"מ
מכרה או משכנה או אומר
ביטל וכו' לא ביטל
איבעיא להו כשמכרה
לצורף ישראל מחלוקת ר'
וחכמים. אבל אם מכרה
לצורף עובד כוכבים דכרי
הכל לא ביטל. אי
אכל בין בוז ובין
בוז מחלוקת. ח"ש דאמר
ר' נראין דכרי חבירי
כשמכרה לחבלה. וזמן
נדר צורף ישראל שאין
חכמים לא נחלקו עלי
אלא כשמכרה לצורף
עובד כוכבים דאכרי
למפיה לעובדה [מכרה].
אכל לחבלה מודו לי.
מיתבי חלוקת גרסאות
מן העובדי כוכבים ומצא
בהן עבודת כוכבים אס
עד שלא נתן מעות משך
הרי זה יחידה. משנתן
מעות משך יולך ל"ס
המלה. אי אמרת בשלמא
בצורף ישראל אס מכרה
לו פליגי. ורבנן אמרי לא
ביטלה. הא מני רבנן היא
ומשום הכי כיון שקאנה
יולך ל"ס המלה שערין
לא ביטלה. וכיון שקאנה
ישראל אין לה בטילה
עולמית. אלא אי אמרת
מכרה לצורף ישראל דכרי
הכל ביטלה. אמאי יולך
ל"ס המלה. אכר כבר
ביטלה. ופרקינן כי אמרין
בצורף ישראל דיה
ביטל (ו) פירוש עבודת
כוכבים. אבל הכא אדעתא
אבל גרסאות זבין אבל
אדעתא דעבודת כוכבים
לא זבין. פ"י גרסאות
שיבירי כלי מחבולת. ת"ד
לוח עליה או שפסל
עליה שפסלה או גנבה
לפסין או הניחיה בעלים
והלכו להם למדינת הים.

(א) א"ר י"ב אס מכרה פירוש
אדעתא דעבודת כוכבים וכו'.

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones